

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра загальної екології та екотрофології

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Збереження біорізноманіття» Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 101 Екологія Освітня програма – «Екологія»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	обов'язкова
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	6 кредитів / 180 годин
Семестр	3
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача	Дубовий Володимир Іванович Посада: професор кафедри загальної екології та екотрофології Вчене звання: професор Науковий ступінь: доктор сільськогосподарських наук Робоче місце: навчальний корпус №9 (вул. Героїв Чорнобиля 3а), 318 ауд. E-mail: vidubovy@gmail.com Зв'язок з викладачем: +380966478855
Опис дисципліни	Дисципліна «Збереження біорізноманіття» відноситься до циклу екологічної підготовки магістрів, що навчаються за спеціальністю 101 «Екологія». Біорізноманіття – це все різноманіття форм життя на Землі, мільйонів видів рослин, тварин, мікроорганізмів з їх наборами генів, складні екосистеми, що утворюють власне живу природу. Сьогодні ні в кого не викликає сумніву той факт, що проблема збереження живої природи пов'язана з проблемою біорізноманіття. І тут досить щільно переплелися інтереси, здавалось би, різних предметно-галузових напрямків – біологічних, соціальних, економічних, психологічних, освітніх, юридичних та інших, що без сумніву є похідною від різноманіття форм та цілей практичної діяльності людини.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Збереження біорізноманіття» базується на знаннях дисциплін: «Біологія», «Біогеографія» «Загальна екологія», «Агроекологія», «Ландшафтна екологія».
Мета вивчення дисципліни	Метою дисципліни є отримання теоретичних знань про базові концепції у вивченні біорізноманіття та практичних навичок в області проблем його збереження.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма) можуть бути використані

	платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання, так і інтерактивних навчальних технологій.
Очікувані результати навчання	<p>ПРН03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.</p> <p>ПРН08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.</p> <p>ПРН12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.</p> <p>ПРН16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.</p>
Структура курсу	<p><i>Теми лекційних занять за змістовими модулями</i></p> <p>Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти збереження біорізноманіття та його значення.</p> <p><u>Тема 1. Збереження біорізноманіття. Сутність та структура.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «біологічне різноманіття». 2. Проблема зменшення біорізноманіття. 3. Таксономічні групи організмів. 4. Природні функції біорізноманіття. 5. Цінність біорізноманіття <p><u>Тема 2. Рівні організації біорізноманіття.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Популяційно-видовий рівень організації біорізноманіття. 2. Біоценотичний рівень організації біорізноманіття. 3. Біосферний рівень організації біорізноманіття. <p><u>Тема 3. Біологічне різноманіття України та його охорона.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біота України. 2. Охорона біорізноманіття в Україні 3. Стратегія охорони природи. 4. Категорії охоронних природних об'єктів та територій 5. Пряме знищення живих організмів. Опосередковане зменшення біорізноманіття. <p>Змістовий модуль 2. Науково-методологічні підходи до збереження біорізноманіття</p> <p><u>Тема 4. Принципи та методи збереження біорізноманіття.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біологічні принципи збереження біорізноманіття. 2. Методи збереження біорізноманіття. <p><u>Тема 5. Біорізноманіття як індикатор умов довкілля.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індикаторні властивості рослинності. 2. Характеристика фітоценотичних ознак рослинного угруповання. <p><u>Тема 6. Облік та оцінка біорізноманіття. (2 год.)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Параметри та оцінка альфа-різноманіття. 2. Аналіз бета-різноманітності: порівняння, подібність, відповідність спільнот. 3. Гамма-різноманіття наземних екосистем. <p><u>Тема 7. Моніторинг біорізноманіття. (2 год.)</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан питання щодо збереження біорізноманіття в Україні та світі. 2. Міжнародні договори та національне законодавство як основа для розвитку моніторингу біорізноманіття. 3. Розвиток біомоніторингу в Україні та світі: моніторингові програми.

	4. Національна система моніторингу біорізноманіття в Україні.
Методи навчання	Для засвоєння дисципліни «Збереження біорізноманіття» використовуються як словесні, наочні і практичні методи навчання. Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle, інтерактивних методів навчання, мозкового штурму, есе, круглих столів, робиться акцент на саморозвиток особистості та проблемно-орієнтоване навчання.
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, дисциплінованість, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p> <p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Збереження біорізноманіття України: Друга національна доповідь. К.: Хімджест, 2003. 112 с. 2) Збереження і моніторинг біологічного та ландшафтного різноманіття в Україні. К.: НЕНЦ, 2000. 244 с. 3) Малишева Н. Р. Правові засади впровадження в Україні Конвенції про біорізноманіття. К.: Хімджест, 2003. 176 с. 4) Розбудова екомережі України. Наук. ред. акад. Ю.Р. Шеляг-Сосонко. К., 1999. 127 с. 5) Шеляг-Сосонко Ю.Р. Збереження і невиснажливе використання біорізноманіття України: стан і перспективи. К.: Хімджест, 2003. 243 с. 6) Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття. К., 1998. 52 с. 7) Патица В.П., Соломаха В.А., Бурда Р.І. та ін. Перспективи використання, збереження та відтворення агробіорізноманіття в Україні. К.: Хімджест, 2003. 256 с. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 8) Андрієнко Т. Л., Клестов М. Л., Прядко О. І., Мережа регіональних ландшафтних парків України: наукові та організаційні основи створення К., Хімджест 1996. 56 с.

	9) Заповідники і національні парки України. К.: Вища шк., 1999. 230 с. 10) Ковальчук А. А. Заповідна справа. Ужгород: Ліра, 2002. 328 с. 11) Національні плани дій зі збереження глобально вразливих птахів. К.: СофтАрт, 2000. 205 с. 12) Плани заходів щодо збереження популяцій видів флори та фауни, що занесені до Червоної книги України та в інші міжнародні Червоні переліки, в межах установ природно-заповідного фонду. Х.: Райдер, 2006. 160 с. 13) Природно-заповідний фонд України загальнодержавного значення: Довідник. К., 1999. 240 с. 14) Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. К: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с. 15) Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. К: Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.